

LOPPURAPORTTI

OULU SOUTH CREA – KULTTUURITUOTANNON JA LUOVIENTILOJEN AKTIVOINTIHANKE

Toteuttajana Ylivieskan seutukuntayhdistys ry.

Osatoteuttajana Nivala-Haapajärven seutu NIHAK ry.

Tukipäättösnumero: 87493 Hankenumero: 22058

Sisällysluettelo

1. Toteuttajan nimi
2. Hankkeen nimi ja hanketunnus
3. Yhteenveto hankkeesta
4. Raportti
 - 4.1 Hankkeen tavoitteet
 - a. ylemmän tason tavoitteet, joiden osa hanke on
 - b. hankkeen tavoitteet
 - 4.2 Toteutus
 - a. toimenpiteet
 - b. aikataulu
 - c. resurssit
 - d. toteutuksen organisaatio
 - e. kustannukset ja rahoitus
 - f. raportointi ja seuranta
 - g. toteutusoletukset ja riskit
 - 4.3 Yhteistyökumppanit
 - 4.4 Tulokset ja vaikutukset
5. Esitykset jatkotoimenpiteiksi
6. Allekirjoittajat ja päiväys

1. TOTEUTTAJAN NIMI

Ylivieskan seutukuntayhdistys ry. ja osatoteuttaja Nihak ry.

2. OULU SOUTH CREA – KULTTUURITUOTANNON JA LUOVIENTILOJEN AKTIVOINTIHANKE

Tukipäätösnumero: 87493 Hankenumero: 22058

3. YHTEENVETO HANKKEESTA

Hanke oli kahden seutukunnan, Ylivieskan ja Nivala-Haapajärven seutukuntien yhteinen hanke. Hankkeessa kartoitettiin kulttuurituotannon/luovan alan mikroyrityksiä ja aloittavia yrityksiä sekä yrittäjiksi aikovia. Hankkeessa kerättiin tietoja hyvistä toimintamalleista, joilla vahvistettiin kulttuurituotannon/ luovien alojen yritystoimintaa. Hankkeessa selvitettiin kysyntää kulttuurituotannon yrittäjyydelle seutukuntien alueella esim. kesätapahtumissa, matkailussa, hyvinvoinnissa jne. Kartoituksen jälkeen kulttuurituotannon ja luovien alojen toimijoille suoritettiin kysely, jossa kysyttiin heidän tarpeitaan yritysneuvonnan, yrityshautomotoiminnan ja osuuskuntatoiminnan suhteen. Hankkeessa kartoitettiin Pohjois-suomalaisia säätiöitä ja rahastoja sekä suomalaisia ja ulkomaisia yrityssponsoreita, joilta aloittavat ja pienyrittäjät voivat hakea yksityistä rahoitusta yritystoiminnan kehittämiseen jatkossa. Hankkeessa selvitettiin mahdollisuudet ja tarpeet Luovan studion perustamiseen. Selvitettiin tarvetta ja mahdollisuutta suunnitella ja toteuttaa kulttuurituotannon ja luovien alojen toimijoille kehittämishanke tämän hankkeen jälkeen.

Toteutettiin seminaareja ja luentotilaisuuksia, joissa annettiin tietoa yritystoiminnan aloittamisesta ja osuuskuntatoiminnasta sekä tietoa ansaintalogiikasta, liikeidean kehittämisestä, palvelumuotoilusta ja markkinointimahdollisuuksista. Järjestettiin mahdollisuuksia toimijoille verkostoitua toisten alan toimijoiden kanssa ja seminaarien yhteyteen kohtaamistilaisuuksia/ tapahtumia, joissa luovan alan toimijat voivat tuoda esille osaamistaan alueen muille yrittäjille ja toimijoille ja verkostoitua toisten yritysten kanssa.

Hankkeessa järjestettiin taidetyöpajoja, joissa hyödynnetään taiteilijoita ja taideopiskelijoita tai luovan alan yrittäjiä kouluttajina. Taidetyöpajoissa annetaan tietoa yritystoiminnan aloittamisesta, luovuudesta ja osuuskuntayrittäjyydestä sekä annetaan mahdollisuus erilaisiin taide-elämyksiin. Ylivieskan seutukuntayhdistys toteutti taidetyöpajoja Ylivieskatalo Akustiikassa ja Puuhkalan kotiseutumuseon alueella. Työpajoissa yhdistettiin musiikkia, liikuntaa ja muita taideaineita yritystietouteen. Toimintamallia levitettiin soveltuvin osin alueen muihin kuntiin. Ylivieskan seudun alueella Oulu South Crea – Kulttuurituotannon ja luovien alojen aktivointihankkeeseen osallistui useita taidetyöpajan ohjaajia ja taidetyöpajojen

asiakkaita. Taidetyöpajojen perusajatuksena oli opastaa ohjaajille ansaintalogiikkaa ja aktivoida heitä toimimaan luovilla aloilla, että he pystyisivät työllistämään tulevaisuudessa itseään. Hankkeessa selvitettiin tarpeita, mitä luovan alan osaajat ja freelancerit tarvitsevat ja minkälaisia toiveita heillä on ammatillisin kehittymisen ja ansaintamallin suhteen. Kokeiluja tehtiin parikymmentä, joko yksittäisiä tai erilaisten tapahtumien yhteydessä, joissa jokaisessa osallistuva ohjaaja sai opastusta siitä, miten hinnoittelua tehdään ja apua sosiaalisen median ja lehtimarkkinointiin hankkeen kautta.

Oulu South Crea-hanke oli kahden seutukunnan, Ylivieskan ja Nivala-Haapajärven seutukuntien yhteinen hanke. Hankkeessa kartoitettiin kulttuurituotannon/luovan alan mikroyrityksiä ja aloittavia yrityksiä sekä yrittäjiksi aikovia. Hankkeessa kerättiin tietoja hyvistä toimintamalleista, joilla voitiin vahvistaa kulttuurituotannon/luovien alojen yritystoimintaa. Hankkeessa selvitettiin kysyntää kulttuurituotannon yrittäjyydelle seutukuntien alueella.

Oulu South Crea aktivointihankeessa Nivala-Haapajärvi seudun osahankkeena selvitettiin Luovan Studion tarvetta ja toimintamallia.

Hankkeessa selvitettiin Studion yhteydessä tarvittavan palveluympäristön laatua ja laajuutta. Osana palveluympäristön selvitystä tutustuttiin alueella jo oleviin alan koulutukseen sekä mahdollisiin kolmannen sektorin yhteistyökumppaneihin.

Residenssitoimintaa varten selvitettiin alueen majoitus- ja asuntokapasiteettia.

Hankkeen aikana selvitettiin alueen tapahtumien ja matkailuyritysten mahdollisuutta yhteistyöhön luovien alojen tekijöiden kanssa.

Hankkeen aikana käytiin tutustumassa jo olemassa oleviin studio- ja kehittämisympäristöihin sekä niiden toimintaan.

Järjestettiin luovan studion kuukauden mittainen kokeilujakso residenssimallilla.

Lisäksi hankkeessa toteutettiin tutustumismatkat Stuttgartin joulumarkkinoille ja suomalaiseen joulukylään sekä toinen tutustumismatka Tarttoon luoviin aloihin ja samalla matkalla Helsingin Maria 01 startup-campukselle.

4. RAPORTTI

4.1 HANKEEN TAVOITTEET

a. ylemmän tason tavoitteet, joiden osa hanke on

Oli edistää Ylivieskan ja Nivalan – Haapajärven seutukuntien monipuolisen kulttuurituotannon luovan alan kulttuurituottajien yrittäjyyden kehittämistä, erityisesti parantaa freelancereiden ymmärrystä ansaintamahdollisuuksista.

Oulu South Crea-hankeessa on otettu huomioon Pohjois-Pohjanmaan luovan talouden kehittämisohjelmassa esille tulleet tarpeet

(<https://www.pohjois-pohjanmaa.fi/file.php?3057>) ja tehty luovien alojen

yrityskartoitusta hankkeen alussa ja kysely luovan alan toimijoille heidän tarpeistaan.

b. hankkeen tavoitteet

Hankkeen tavoitteena oli kartoittaa kulttuurituotannon ja luovien alojen toimijat Ylivieskan ja Nivala-Haapajärven seutukuntien alueella ja selvittää heidän tarpeensa yritystoiminnan aloittamisen, jatkamisen tai kehittämisen suhteen. Tavoitteena oli selvittää Luovan studion perustamistarpeet ja kartoittaa mahdollisia yrityssponsoreita, yksityisiä rahastoja ja säätiöitä, joilta aloittavat luovien alojen yrittäjät voisivat hakea yksityisrahoitusta tuleviin kehittämistoimenpiteisiin.

Hankkeen tavoitteena oli myös aktivoida yritystoiminnasta kiinnostuneita, yrittäjiksi aikovia ja yritystoimintaa aloittavia kulttuurituotannon ja luovien alojen toimijoita yritystoiminnan aloittamiseen. Samalla tavoitteena oli selvittää toimijoiden halukkuutta osallistua myöhemmin mahdollisesti toteutettavaan kehittämishankkeeseen.

Hankkeen tavoitteena oli järjestää kulttuurituotannon ja luovien alojen toimijoille seminaareja ja luentotilaisuuksia, joissa toimijat saivat tietoja yritystoiminnan aloittamisesta ja osuuskuntatoiminnasta ja voivat verkostoitua toisten kulttuurituotannon ja luovien alojen toimijoiden sekä muiden yrittäjien kanssa.

Ylivieskan seutukunnassa tavoitteena oli toteuttaa kokeiluluonteisesti Ylivieskatalo Akustiikassa ja Kotiseutumuseo Puuhkalassa nuorille ja lapsille taidetyöpajoja (9 kpl järjestettiin Ylivieskassa, 2 kpl Kärsämäellä), joissa yhdistettiin musiikkia, liikuntaa, kädentaitoja ja muita taideaineita hyvinvointiteemaan. Taidetyöpajoissa annettiin tietoa yritystoiminnan aloittamisesta, luovuudesta ja osuuskuntayrittäjyydestä sekä annettiin mahdollisuus erilaisiin taide-elämyksiin. Tällaista hyvinvoinnin, musiikin ja liikunnan ja taideaineiden yhdistämistä tarvittiin ja tarvitaan edelleen tarjonnan monipuolistamiseksi. Samalla haettiin työllistävää vaikutusta taidealojen osajiin. Taidetyöpajojen toteuttajina käytettiin taiteilijoita, taidealan opiskelijoita tai luovan

alan yrittäjiä. Myöhemmin näitä taidetyöpajoja voidaan toteuttaa myös muissa alueen kunnissa.

Tavoitteena oli myös luoda kansainvälisiä yhteistyömahdollisuuksia, synnyttää mahdollisuuksia yhteisyritysten ja sopimusten muodostumiseen, luoda yhteistyötä markkinointiin ja palvelutarjontaan. Auttaa ns. strategisten allianssien muodostumiseen.

4.2 TOTEUTUS

a.Toimenpiteet

Hankkeessa on toteutettu seuraavat toimenpiteet:

Kulttuurituotannon ja luovien alojen aktivointihanke - Oulu South Crea

- Hankkeessa kartoitettiin kulttuurituotannon/luovan alan mikroyrityksiä ja aloittavia yrityksiä sekä yrittäjiksi aikovia.
- Hankkeessa kerättiin tietoja hyvistä toimintamalleista, joilla voitiin vahvistaa kulttuurituotannon/ luovien alojen yritystoimintaa.
- Hankkeessa selvitettiin kysyntää kulttuurituotannon yrittäjyydelle seutukuntien alueella kyselyin esim. kesätapahtumissa, matkailussa, hyvinvoinnissa jne.
- Kartoituksen jälkeen kulttuurituotannon ja luovien alojen toimijoille suoritettiin kysely, jossa kysyttiin heidän tarpeitaan yritysneuvonnan, yrityshautomotoiminnan ja osuuskuntatoiminnan suhteen. Kyselyn toteuttivat projektihenkilöt ja tästä ei koitunut erillisiä kustannuksia.
- Oulu South Creassa toteutettiin seminaareja ja luentotilaisuuksia, joissa annettiin tietoa yritystoiminnan aloittamisesta ja osuuskuntatoiminnasta sekä tietoa ansaintalogiikasta, liikeidean kehittämisestä, palvelumuotoilusta ja markkinointimahdollisuuksista.
- Hankkeessa järjestettiin mahdollisuuksia toimijoille verkostoitua toisten alan toimijoiden kanssa. Seminaarien yhteyteen järjestettiin kohtaamistilaisuuksia/ tapahtumia, joissa osallistujat voivat tuoda esille osaamistaan alueen muille yrittäjille ja toimijoille ja verkostoitua toisten yritysten kanssa.
- Hankkeessa järjestettiin taidetyöpajoja, joissa hyödynnettiin taiteilijoita ja taideopiskelijoita tai luovan alan yrittäjiä kouluttajina.

- Taidetyöpajoissa annettiin tietoa yritystoiminnan aloittamisesta, luovuudesta ja osuuskuntayrittäjyydestä sekä annettiin mahdollisuus erilaisiin taide-elämyksiin. Ylivieskan seutukuntayhdistys toteutti useita taidetyöpajoja mm. Ylivieskatalo Akustiikassa ja Puuhkalan kotiseutumuseon tiloissa sekä Savelassa ja ulkoilmatapahtumien yhteydessä. Taidetyöpajoissa yhdistettiin taideaineita yritystietouteen. Nihak toteutti Kärsämäellä myös taidetyöpajan kirjallisuudesta. Lisäksi Ylivieskan seutukuntayhdistys toteutti yhteistyössä Kärsämäellä kansainvälisen valmentavan yhteisötaiteen taidetyöpajan.
- Järjestettiin taidetyöpajoja, joissa hyödynnettiin taiteilijoita ja taideopiskelijoita tai luovan alan yrittäjiä kouluttajina.
- Aktivoinnin parissa kävi hankkeen aikana jokaisessa tilaisuudessa kymmenestä kahteenkymmeneen henkilöä Ylivieskan seutukunnan järjestämien tapahtumapäivien/taidetyöpajojen yhteydessä ja Kärsämäen järjestämässä kokeilujaksossa. Palvelumuotoilussa 35 henkilöä.
- Nihakin toiminta-alueella selvitettiin lisäksi mahdollisuudet ja tarpeet Luovan studion perustamiseen.
- Selvitettiin tarvetta ja mahdollisuutta suunnitella ja toteuttaa toimintaa sekä Oulun Luovaan laboratorion
(Ulkomaanmatkat hyväksytetty etukäteen sähköpostitse Elylle)
- Ylivieskan seutukunnan Oulu South Crea, Kulttuurituotannon ja luovien alojen aktivointihanke järjesti yhteistyössä Taito Pohjois-Pohjanmaa ry:n Kasvua kansainvälisiltä markkinoilta ja Kalevala Spiritin kanssa tutustumismatkan Pohjois-Pohjanmaan alueella toimivien luovien alojen yritysten viennin edistämiseksi Saksan Stuttgartiin. Oulu South Crea-hankkeen puolesta matkassa oli Merja Haukipuro Ylivieskan seutukunnalta. Yrittäjiä mukana oli kuusi ja yksi kädentaitoalan freelancertoimija. Oulu South Crea hanke ei osallistunut yrittäjien matkakustannuksiin. Matkasta tuli kustannuksia vain hanketyöntekijälle.
- Oulu South Crea hankkeen vetäjät järjestivät Tarttoon tutustumismatkan, johon osallistuivat molemmat hanketyöntekijät ja omalla kustannuksella Nihak Oy:n henkilökuntaa. Samalla osallistujat tutustuivat Helsingissä luovan alan keskuksen ja toimintaan.

- Oulu Luova Laboratorio

NIHAK ry:n Oulu South Crean projektihenkilö yhdessä Kärsämäen toimijoiden kanssa kävi tutustumassa Oulun Luovaan Laboratorioon.

Luova Laboratorio Oulussa tarjoaa yhteisöllisiä tiloja eri alojen yrittäjille. Tiloja on vuorattavissa aina päivästä pidempi jaksoiseen tarpeeseen. Tiloja on sisutettu eri käyttötarpeisiin, on hiljaista tilaa sekä avokonttorimaista yhteisöllistä tilaa. Lisäksi on kokoustiloja joita voi vartta yksityisiin tilaisuuksiin.

Luovassa Laboratoriossa järjestetään eri teemoilla olevia tapahtumia ja luentoja.

Tarton ja Helsingin luoviin aloihin tutustuminen

Nihakin ja Ylivieskan seutukuntayhdistyksen Oulu South Crean projektipäälliköt sekä omakustanteisesti Nihak Oy:n henkilökuntaa kävivät tutustumassa Tartossa ja Helsingissä luovan alan keskuksen ja toimintaan 11.10. - 13.10.2017.

Matkalle osallistuivat Nihakin henkilökuntaa ja yritysneuvoja sekä Kärsämäen kunnasta yksi henkilö ja lisäksi Oulu South Creasta projektista vastaavat. Matkakuluja syntyi Merja Haukipuron ja Merja Öykkösen osalta sekä majoitusten osalta.

Spark Demo yrityskeskus Tartossa Kardi Arrak esitteli keskuksen toimintaa ja yhteistyötä yritysten kanssa. Spark Demo sijaitsee aivan Tarton keskustassa. Spark Demo on vuonna 2016 Tarton Tiedepuiston johdolla ja Tarton kaupungin tukemana perustettu yritysten tiedotus- ja näyttelykeskus.

Spark Demon tavoitteena on tuoda yhteen yrittämisen eri osapuolet uusien ideoiden, mahdollisuuksien ja ratkaisujen luomiseksi.

Keskuksessa toimii tuotanto- ja vientiyrityksiä, yritystukiorganisaatioita, oppilaitoksia sekä Tarton Tiedepuisto tapahtumineen.

Spark Demossa järjestetään seminaareja, työpajoja, kursseja, tiedotuspäiviä ja eri alojen asiantuntija tapahtumia.

Keskuksen jäsenyrityksinä on pääasiassa puu, metalli, IT ja elintarvikealan yrityksiä. Spark Demon toimintaan tutustuttiin Kardi Arrakin esityksellä, keskustelulla sekä tutustumalla yritysten näyttelyihin.

Yritysten näyttelyiden tarkoituksena on esitellä yritysten toimintaa toisille yrityksille, sijoittajille ja julkisille toimijoille verkostoitumista ja kumppaneiden löytymistä varten. Tavoitteena on kansallinen ja kansainvälinen näkyvyys.ttaa kulttuurituotannon ja luovien alojen toimijoille kehittämishanke tämän hankkeen jälkeen.

Tartu Loome Majandus Keskus LMK Tartu, Tarton Luovien alojen keskussäätiö on perustettu 2009 Tarton kaupungin päätöksellä.

Tarton Luovien alojen keskus toimii kattojärjestönä jakaen tietoa luovista aloista, herättäen ammatillista kiinnostusta sekä järjestäen täydentävää koulutusta. Luovien alojen keskuksessa toimii yrityshautomo, joka tarjoaa luovien alojen yrittäjille oikeudellisia ja taloudellisia neuvoja.

Keskus on sijoittunut kolmeen rakennukseen, joissa on tiloja tapahtumien järjestämiseksi, sekä luovien alojen tekijöitä näyttelyineen ja myyntitiloineen.

Tarton Luovien Alojen keskuksessa toteutetaan yrityshautomossa kaksivaiheista koulutusohjelmaa. Ensivaihe on liikeideasta toimintasuunnitelmaan. Tämän vaiheen koulutukseen sisältyy markkinointi, tuotekehitys, liiketoimintaympäristö koulutusta ja analysointia sekä yritystoiminnasta taloudellista suunnittelua, taloushallinnon pääperiaatteet, kirjanpidon perusteet ja hinnoittelua.

Tartossa toisen vaiheen aikana osallistujat saavat henkilökohtaisen neuvonantajan joka antaa palautetta koko ohjelman ajan. Tähän jaksoon kuuluu ryhmätöitä ja luentoja luovan alan yritystoiminnasta. Toisen vaiheen tavoitteena on yritystoiminnan käynnistäminen sekä mahdollisten tukien ja avustusten hakeminen. Reigo Kuivjöki esitteli LMK:n toimintamallia vierailijoille.

Tartu Science Park Tarto, Tarton Tiedepuisto tarjoaa toimintatiloja ja -ympäristöä yrityksille.

Tiedepuistossa on Protolab joka tarjoaa prototyyppi palveluja CAD/CAM , teknisestä piirustuksesta aina prototyypin tuotantoon asti lähinnä tarkkuusmekaniikan ja laitteiden rakentamisen alalta.

Nanolab tarjoaa puhdistiloja nanoteknologian tutkimus- ja kehitystoimintaan materiaalien ja elektroniikan alalla.

Tiedepuistosta on vuokrattavana toimisto- ja laboratoriotiloja yritysten käyttöön sekä avoimen toimiston työpöytäpaikkoja. Tartu Science Park toimintaa ja tiloja esitteli johtaja Toomas Noorem.

Tutustumiskohteissa Viron osalta oli havaittavissa, että siellä on jo pitkään ollut toiminta luovien alojen koulutuksessa, opastamisessa ja tilajärjestelyissä on saanut vankan sijansa alan kehittämisessä.

Tutustumiskohteissa oli toimijoita, jotka opastivat luovan alan tekijöitä muodollista korvausta vastaan ideasta aina toimivaan, tuottavaan yritystoimintaan sekä kaupallisesti toimivia valmiiden yritystilojen tarjoajia. Monipuolinen toiminta koettiin erittäin toimivaksi ja tärkeäksi alalle.

Viron toimijoiden kanssa olisi mahdollista saada aikaiseksi yhteistoimintaa ja näin kansainvälisyttä Suomen vastaaviin toimintoihin.

Suomessa on alkamassa Viron toiminnan kaltainen luovien alojen kehittäminen sekä valmiiden toimittilojen vuokraus.

Samalla tutustumismatkalla hankehenkilöstö vieraili Maria 01 start up campuksella Helsingissä. Maria 01 on perustettu tukemaan aloittavia yrityksiä. Maria on tilaratkaisu, joka on luotu entisen sairaala toiminnan sijalle. Tilat ovat osittain otettu käyttöön, rakennustyöt jatkuvat tarkoituksena kaksinkertaistaa käytettävät tilat. Mariassa on nyt noin 60 yritystä ja muutamia start up sijoittajia. Maria 01 on tiivis yhteisö, joka auttaa aloittelevia yrityksiä verkostoitumaan, kansainvälistymään sekä hankkimaan yhteistyökumppaneita. Natella Lalayants esitteli Maria 01 toimintaa ja tiloja sekä tulevaisuudensuunnitelmia.

Stuttartin joulumarkkinat ja suomalainen joulukylä

Ylivieskan seutukunnan Oulu South Crea, Kulttuurituotannon ja luovien alojen aktivointihanke järjesti yhteistyössä Taito Pohjois-Pohjanmaa ry:n Kasvua kansainvälisiltä markkinoilta ja Kalevala Spiritin kanssa tutustumismatkan Pohjois-Pohjanmaan alueella toimivien luovien alojen yritysten tutustumismatkan. Oulu South Crea-hankkeen puolesta matkassa oli Merja Haukipuro Ylivieskan seutukunnalta. Yrittäjiä mukana oli kuusi ja yksi kädentaitoalan freelancertoimija. Matkat sujuivat Oulusta Helsingin kautta Berliiniin ja sieltä edelleen Stuttgartiin lentämällä. Jokaiselle mukana olevalle Stuttgartin joulumarkkinat ja kaupunki joulutoreineen oli uusi ja avartava kokemus. Yrittäjät saivat matkalta kontaktit KalevalaSpirtiin ja uusia ideoita arkipäiväiseen toimintaansa ja tuotteiden kehittämiseen sekä selkeyttä siihen miten kansainvälistyä.

Viestintäsuunnitelman toteutuminen

Hankkeen alussa luotiin Ylivieskan seudulla Oulu South Crealle graafinen ilme ja graafinen ohjeistus. Ylivieskan seutukuntayhdistys ry. otti FB:n eri toimijoiden sivustoille lähetettävien julkaisujen lisäksi Instagramin markkinointikanavaksi, joka löytyi hakusanalla #OuluSouthCrea. Ylivieskan seudulla hanke pohjautui osallistuviin taidetyöpajoihin ja menetelmiin, minkä vuoksi myös viestintäsuunnitelma jousti hankkeen aikana ilmenevien tarpeiden ja testiryhmissä kerätyn tiedon mukaan. Osassa hankkeen vaiheissa käytettiin sosiaalisen median lisäksi ostettua mainontaa somen kautta sekä alueellisia lehtimainoksia, niissä tilanteissa missä viestintää haluttiin tehostettavan. Ylivieskan seutukuntayhdistyksen kautta suunniteltiin graafinen ulkoasu Oulu South Crean luovaan alaan sopivaksi jo hankkeen alussa. Oulu South Crealle teetettiin logo ja mainonta taidetyöpajoja varten tapauskohtaisesti. Pääasiallisia tiedottamisen kanavia olivat Facebook ja Instagram. Lisäksi viestintää tehtiin suoraan paikallislehtien mainonnan kautta, sähköpostitse, luovan alan toimijoille sekä freelancereille ja kutsuja lähetettiin osuuskunnan toiminnasta vastaavien kautta. Sosiaalinen media oli hankkeessa oleellisessa roolissa. Hankkeella oli oma Instagram -tili ja se tiedotti myös Ylivieskan seutukunnan Facebook -profiilin kautta. Viestintä oli aktiivista ja siinä painotettiin

visuaalisesti kiinnostavaa ilmettä. Myös kuntien omat sosiaalisen median kanavat olivat aktiivisessa käytössä. Perinteiset julisteet ja hankkeesta kertovat lehtiset olivat samoin käytössä. Paikallismedia tavoitettiin lehdistötiedotteiden ja toimittajien suoran kontaktoinnin avulla. Lisäksi hankkeessa toteutettiin oma viestintä-/toimintastrategia.

Taidetyöpajat ja ansaintalogiikan opastaminen 2016-2017

Hyvinä hankkeen toimintamalleina olivat taidetyöpajat, joissa Oulu South Crea-aktivointihankkeessa järjestettiin Ylivieskan seudulla. Ohjatuissa taidetyöpajoissa opastettiin ansaintalogiikkaa ja palvelumuotoilua taidetyöpajojen ohjaajille.

Taidetyöpajojen ohjaajat ovat aktiivisia henkilöitä, joilla jokaisella on oma kädentaito vahvuutenaan, jota Oulu South Crea-hankkeessa pyritään kehittämään sekä yhteisillä tapaamisilla ja keskustelujen kautta ansaintamalliksi. Oulu South Crea hankkeen Ylivieskan seutukuntayhdistyksen projektipäällikkö ohjasi hinnoittelussa ja mietti yhdessä ohjaajan kanssa, mitä ovat ohjaajan tarvitsemat toimet, joilla asiakas/osallistuja tulee taidetyöpajaan.

Ylivieskan seudulla järjestettiin kymmenisen taidetyöpajaa, jotka koostuivat eri kädentaitajista. Projektipäällikkö Merja Haukipuro organisoivat ja tuotti taidetyöpajat, tilaisuudet ja tapahtumat sekä osallistui kaikkiin Ylivieskan seudun ja osaan Kärämäen taidetyöpajoista. Ohjaajina toimivat Sanna-Mari Prittinen, Mari Suihkonen, Karl Scott, Katariina Puro, Maija Pihlaja ja Hanna-Kaisa Salo. Tarjolla oli mm. yhteisötaidetta, nahkakorujen ja muiden korujen valmistusta, kynäruiskumaalausta, videotaidetta, tanssitaidetta ja yhteisötaidemaalausta. Eräs freelancereista, Tytti Kauppila toteutti Oulu South Crealle graafisena työnä postikortteja. Postikorteissa hyödynnettiin myös ansaintamallia ja yhteistyötä painotalon kanssa. Lisäksi Ylivieskan seutukuntayhdistys järjesti Kärämäellä valmennuksen, johon sisältyi yhteisötaidetta.

Taidetyöpajan ohjaajille opastettiin ansaintalogiikkaa Oulu South Crean puitteissa. Luovan alan toimijoille järjestettiin myös laajempi seminaaripäivä, jossa oli luennoitsijoita ja palvelumuotoilun workshop. Ylivieskan seudun alueella taidetyöpajoihin osallistui jokaiseen noin 15 – 25 henkilöä. Palvelumuotoilun pajaan osallistui noin 35 henkilöä.

Taidetyöpajakokeiluna Kärämäellä järjestettiin lisäksi viikonlopun mittainen kirjoittamisen kurssi.

Kurssilla opeteltiin kirjoittamista Natalie Goldbergin kehittämän treenikirjoittamisen tavalla. Kurssin ohjaajana toimi Marja-Riitta Vainikkala, kirjoittamisen opettaja, terapeutti, kriitikko.

Kurssille osallistui 7 henkilöä (12 henkilöä ilmoittautui).

Luovuutta kohti – Palvelumuotoilutyöpaja

24.4. Ylivieskan Akustiikka, klo 14:30 – 17:00

Ylivieskan Kulttuurikeskus Akustiikassa, 24.4.2017, järjestetyssä Luovuutta kohti -tapahtumassa toteutettiin luovan alan toimijoille ja yrityksille suunnattu palvelumuotoilutyöpaja, jonka tavoitteena oli osallistujien tietoisuuden ja osaamisen lisääminen asiakaskokemuksen merkityksestä, sekä osallistujien aktivointi uusasiakashankintaan ja yhteistyökumppanuuksien kehittämiseen. Työpajan toteutti Palvelumuotoilu Palo Oy:n palvelumuotoilijat Piia Innanen ja Pia Polso.

Työpajaan osallistui noin 35 henkilöä. Työpajaan osallistujat olivat sekä julkisten organisaatioiden edustajia (yrityskehittäjiä, hanketyöntekijöitä) että pienyrittäjiä tai yritystoiminnasta kiinnostuneita henkilöitä.

Työpajan vaiheet:

Alustus asiakaskokemukseen ja palvelumuotoilussa käytettäviin luoviin menetelmiin. Piia Innanen Palvelumuotoilu Palosta piti alustuksen.

- Käyntikortti-”scramble”

Käyntikortit sai tehdä alustuksen aikana itse tai käyttää omia valmiita käyntikortteja. Tehtävän tarkoitus oli tutustua työpajan muihin osallistujiin ja löytää saman henkisiä henkilöitä tekemään ryhmitöitä yhdessä.

- Uudet ryhmät

Tutustumisen jälkeen muodostettiin uusia ryhmiä osallistujien kesken, hyödyntäen edellisen tehtävän aikana löytyneitä yhteistyömahdollisuuksia. Ryhmiä muodostui yhteensä 7 kpl.

- Uuden kohdeasiakkaan kuvaaminen

Tehtävän aikana osallistujat keskustelivat pöytäryhmissä, ketä ovat ne asiakkaat, joita halutaan nyt tai tulevaisuudessa tavoittaa. Ryhmän kesken valittiin haluttu asiakasryhmä. Tämä asiakasryhmä kuvattiin henkilötarinan muodossa (asiakaspersoonana). Tehtävässä hyödynnettiin valmista kuvamateriaalia ja piirtämistä.

- Asiakkaan saavuttaminen – ideointia

Tässä tehtävässä ideoitiin asiakkaalle tarjottavat kontaktipisteitä eli niitä palvelu-elementtejä, joiden kautta asiakas on vuorovaikutuksessa tai jotka hän voi

nähdä, kokea ja tuntea. Ideoidaan, millaisia kontaktipisteiden tulisi olla sisällöltään tai luonteeltaan, jotta ne johdattaisivat asiakkaan palvelun äärelle.

- Uusi tuote tai palvelu - ideointia

Tehtävän aikana ideoitiin ensin yksin mitä valitulle asiakaspersonalle voitaisiin tarjota, huomioiden ryhmästä löytyvä osaaminen. Ryhmät kävivät tämän jälkeen ideat läpi ja valitsivat syntyneistä ideoista parhaan, jota lähdettiin työstämään ja kuvaamaan tarkemmin.

- Ideoiden kuvaaminen

Ryhmän paras idea kuvattiin ryhmän valitsemalla tekniikalla. Tätä valintaa pohjustettiin esittelemällä muutamia esimerkkejä, kuten kuvakäsikirjoitus. Suurin osa ryhmistä halusi hyödyntää tunnelmakarttamaista kuvaustekniikkaa hyödyntäen tarjolla olevaa materiaalia. Osa ryhmistä hyödynsi myös esim. lego-palikoita kuvauksessaan.

- Learning cafe ja äänestys

Viimeisessä vaiheessa osallistujat saivat tilaisuuden tutustua muiden ryhmien työstämiin parhaisiin ideoihin. Yksi ryhmästä jäi ideakuvauksen esittelijäksi. Osallistujille annettiin jokaiselle 3 sydäntarraa, jonka he saivat jakaa muiden konsepteille oman valintansa mukaan, siten ettei omaa konseptia saanut äänestää. Parhaaksi ideaksi äänestettiin ”Kaikenkarvaiset hoitajamme E-kirja”

Taidetyöpajojen asiakaskokemukset ja niiden vaikuttavuus

Taidetyöpajoista todettiin osallistujien olevan tyytyväisiä taidetyöpajojen antiin. Kädentaitojen pajoista osallistujat saivat uusia menetelmiä käyttöönsä. He saivat samalla tukea ja uusia työkaluja.

Kirjoittamisen pajassa esimerkiksi kaksi kurssin osallistujista oli jo julkaissut kirjoituksiaan ja saivat kurssilta vauhtia uusien teoksien valmistumiseen, kahden osallistujan tähtäimenä on julkaista kirjallinen teos ja kolme osallistujista jatkaa kirjoittamisensa kehittämistä.

Kurssin annista todettiin, että on tärkeätä järjestää myös kohdennettuja luovan alan kursseja jotka antavat uusia toimintatapoja omaan työskentelyyn sekä vertaistukea.

Asiakaskokemuksia ei voi pelkästään suunnitella, vaan täytyy tehdä myös kokeilua. Tähän perustuu muun muassa palvelumuotoilun ajatus.

Yleisesti on opetettu toimintamalli, jossa on tärkeää suunnitella asia perusteellisesti ja huolella. Asiakaskokemusten kanssa yksistään harras suunnittelu ja

yksityiskohtien hiominen työpöydällä ei olekaan niin hyvä juttu. Ideoita voidaan kehittää, mutta on tärkeää viedä ne mahdollisimman nopeasti asiakkaiden kokeiltavaksi. Tällöin myös oppii usein uusia asioita asiakkaasta. Ennakoiva suunnittelutyö taidetyöpajoja järjestettäessä on hyvä, koska tässä tulee ymmärtää palvelujen käyttäjän arkea kokonaisvaltaisesti. Tällöin pystytään suunnittelemaan taidetyöpajojen sisältöä ja aikataulua sellaiselle ajankohdalle, että asiakkaan osallistuminen on mahdollista.

Taidetyöpajoissa Oulu South Crea-hanke on saanut nopeasti myös kokemuksia asiakkaista, minkälainen kohderyhmä käyttää taidetyöpajoja. Alustavasti kädentaidoista puhuttaessa kohderyhmäksi alussa ajattelimme, että osallistujat olisivat molempaa sukupuolta.

Hankkeen mainonta suunniteltiin niin, että se olisi helposti lähestyttävä molemmille sukupuolille, ns. sukupuolineutraali. Ylivieskan seudulla projektissa huomattiin ohjaajien kanssa, että esimerkiksi nahkakorujen valmistus on naisille helposti lähestyttävä luovan alan kädentaito. Kynäruiskumaalaus puolestaan kiinnosti molempaa sukupuolta ja osallistujia tähän tuli laajalti myös oman alueen ulkopuolelta, Itä-Suomesta saakka, koska kyseistä opetusta ei järjestetä Pohjois-Pohjanmaan alueella. Samoin palvelumuotoilun paja veti väkeä useista eri kunnista.

Kynäruiskumaalauksen taidetyöpaja toteutettiin englanninkielellä, joka lisäsi oppimista käytännön opetuksen lisäksi myös kansainvälisyydessä, yhteisöllisyydessä eri kulttuurien välillä ja kielen osalta. Kynäruiskumaalauksen, palvelumuotoilun ja nahkakorujen sekä unisiepparien valmistuksen pajat tulivat täyteen osallistujista. Aikaisemmin näitä ei ollut järjestetty alueella ennen Oulu South Crea-hanketta.

Taidetyöpajoissa huomasit nopeasti käytännössä, mitä eri apuja, palvelu tarpeita ohjaajalla itsellään on ja miten asiakas on kiinnostunut tekemisestä. Samalla kuuli palautetta, miten ohjaaja ohjaa asiakasta eri vaiheissa ja mitä ohjaaja toivoi jatkossa omaan työhönsä.

Suurin osa ohjaajista toivoi lisää työtilaisuuksia ja kontakteja toimijoihin, joiden kautta voi työllistää itseään. Tulevaisuutta ajatellen, olisi hyvä olla kontaktihenkilö, jonka kautta verkostot luovan alan toimijoiden suuntaan säilyvät. Taidetyöpajojen organisointi ja kontaktien haku on erillinen toimintatapa, joka esimerkiksi kansalaisopistojen kautta aktiivisemmalla toiminnalla voisi tuoda lisätyötilaisuuksia luovan alan toimijoille. On huomioitavaa, etteivät kaikki pysty olemaan kansalaisopiston palkkaamia vaan useisiin eri paikkoihin, kuten oppilaitoksille ja hyvinvointipuolelle taitelijoita markkinoimalla pystyttäisiin saamaan uusia

työtilaisuuksia luovan alan toimijoille. Luovan alan toimijoilla ei kaikilla ole itsellään markkinointiosaamista, joten tähän tarpeeseen tulisi vastata.

Alueella on laaja joukko freelancereita, joilla ei ole toiminimeä ja he tarvitsivat uusia työmahdollisuuksia. Tähän ei ole tällä hetkellä tarjota organisaatiota, yhteystyötahoa, joka heitä ohjaisi. Kaikki eivät kuulu yrityspalveluiden piiriin, koska heillä ei ole toiminimeä. Osa pystyy työskentelemään osuuskunnan kautta, mutta tällöin ansioiden tulisi olla kohtuullisen hyvät, että osuuskunnan kautta työskenteleminen olisi kannattavaa, sillä osuuskunta ottaa parhaillaan omia kulujaan alvin lisäksi käsittelykulut jokaisesta toimeksiannosta. Tämä ei kannusta aina työskentelemään osuuskunnan kautta vaan verokortilla on helpompaa ansaita.

Ansaintalogiikka taidetyöpajoissa, vaikuttavuus ja kehittämissuhteet

Taidetyöpajoissa ohjaaja sai ohjauksestaan palkkiota järjestävältä taholta, materiaaleja hän pystyi laskuttamaan hankkiessaan materiaalit. Ohjaaja oppi hinnoittelun periaatteet taidetyöpajan suunnitteluvaiheessa ja pystyy jatkossa omatoimisemmin miettimään miten pystyisi jatkokehittämään toimintaansa. Tilavuokrat kustantavat yleensä ohjaajan järjestäessä taidetyöpajoja. Luovan alan toimijoiden tekemä työ tulisi saada helpoksi kunnissa ja vuokrattavista tiloista tulisi kunnissa olla kattava ja edullinen listaus. Kunnat voisivat tulla vastaan toimijoita sitä vastaan, että ohjaaja tuo tyhjillään olevalle tilalle lisäarvoa, näkyvyyttä ja kävijöitä. Jos kunnat mahdollistavat tämän, olisi heidän mahdollista kehittää toimintaympäristöään.

Jatkohankkeessa olisikin hyvä kartoittaa tahoja, mitkä kaikki tahot pystyvät työllistämään uusia taidetyöpajojen ohjaajia ja minkälaisia eri asiakasryhmiä olisi tarjolla.

Aktivointihankkeen aikana huomasimme innostusta taidetyöpajoja kohtaan ja osallistujia olevan. Uuden toimintamallin tuominen on monta tahoja hyödyttävä prosessi, jossa jatkossa voidaan käydä läpi useampia tahoja, joissa taidetyöpajoja pystyttäisiin järjestämään. Myös taidetyöpajaohjaajien ansaintalogiikan kehittäminen siten, että työn sisältö koostuu myös muusta kuin taidetyöpajojen ohjauksesta.

Taidetyöpajoissa keskityttiin ohjaajan ansaintalogiikan ohjauksen lisäksi palvelun tuotteistamiseen ja lisäksi osallistujan osaamisen vahvistamiseen. Jokaisen osallistujan kanssa kehiteltiin hänen osaamistaan ja vahvuuksiaan selkeästi kaupalliseksi, kilpailukykyisemmäksi palveluksi/tuotteeksi.

Osallistujien kanssa käytiin läpi ja kartoitettiin toiminnan mahdollisuutta ja toimivuutta. Luovien alojen osallistujien kanssa tehtiin tuotteiden/palveluiden hinnoittelu laskelmia, laskelmia sekä toimintaan liittyvien kulujen kartoitusta ansainta mahdollisuuksien selvittämiseksi.

Taidetyöpajojen ohella projektipäällikkö vieraili paikallisessa luovien alojen kädentaitoja tarjoavassa yrityksessä ja matchasi eri alan osajia keskenään. Tuloksena tästä syntyi yhteistyötä kädentaitajan ja yrityksen välille ja yritys sai esimerkiksi ylijäämätuotteita kädentaitajan käyttöön hyödynnettäväksi.

Luova studio kokeilu

Hankkeen tavoitteena oli Nihakin alueella saada aikaan kehittämissympäristö, jossa kehitetään ja tuotteistetaan osaamista kohti yritystoimintaa sekä ansaintaa. Ohjauksella ja opastuksella autetaan toimijoita työllistämään itsensä yrittäjinä tai osana osuuskunta toimintaa.

Tavoitteena oli luoda matalankynnyksen kehittämissympäristö, johon on helppo tulla eri kehitysvaiheissa edistämään omaa toimintaa sen hetkisten tarpeiden mukaisesti. Yhtenä tavoitteena oli myös järjestää studiolle palveluympäristö, joka takaa studiotomijoille asiantuntijapalvelut ja työympäristön toimintansa eteenpäin viemiseksi.

Tavoitteena oli myös luoda kansainvälisiä yhteistyömahdollisuuksia, synnyttää mahdollisuuksia yhteisyritysten ja sopimusten muodostumiseen, luoda yhteistyötä markkinointiin ja palvelutarjontaan. Auttaa ns. strategisten allianssien muodostumiseen.

sekä hyödyntää alueelliset mahdollisuudet studion palveluympäristö tarjonnassa tehden yhteistyötä eri alojen ammattilaisten kanssa. Tavoitteena oli hyödyntää alueen jo olemassa olevia vapaa-ajan ja harrastusten laaja-alaista tarjontaa virkistäytymiseen sekä yhteistyön pohjalta luoda mahdollisuuksia jo studio kehittämissvaiheen aikana taloudelliseen ja tuottavaan toimintaa.

Vakiinnuttaa Nivala-Haapajärven alueella studiotominta ja luoda sen ympärille palvelutarjontaan työpaikkoja.

Kärsämäen Luovan Studion visio vaati selkeyttämistä ja palvelutarjonnan konseptointia toiminnan vetovoimaisuuden varmistamiseksi. Hankkeessa tehtiin Luovan Studion viestintä/toimintastrategia. Siinä hyödynnettiin Oulun Luova Laboratorion aiempaa kokemusta. Lisäksi hankkeessa on haettu ajatuksia Luovan Studion toimintaan yritysvierailuista. Yritysvierailut tehtiin Suomessa Helsingin Maria 01 start up campukseen ja Virossa Tartossa Spark Demo yrityskeskukseen, Loome Majandus Keskus ja Science Parkiin.

Viestintä/toimintastrategia toimii työkaluna, joka auttaa tavoitteiden muuttamisessa käytännön toimenpiteiksi. Luovan Studion tiloina käytetään Kärsämäen kunnan kiinteistöjä.

Luovan Studion tiloihin oli hankkeen aikana selvittää valmiudet monimuotoiseen toimistotyöskentelyyn. Kädentaitotekijöille oli tarkoituksena selvittää

ateljee/verstastiloja tarpeen mukaan. Studiotoiminnan yhteyteen järjestetään asumispalvelut ulkopaikkakuntalaisia ja kansainvälistä toimintaa varten. Luodaan asiantuntijaverkosto studiolaisten ohjaukseen ja opastukseen. Järjestetään ajankohtaisia ja tarpeellisia koulutuksia ja luentoja yritystoimintaan liittyen. Luodaan kansainvälisiä verkostoja ja yhteistyötä muiden kehittämissympäristöjen kanssa. Hankkeessa järjestettiin Studio toiminnan kokeilujakso, jonka tarkoituksena oli saada käytännön tietoa studiotoiminnasta, sen tarpeellisuudesta yrittäjä toiminnan kehittämisessä ja aloittamisessa. Lisäksi etsittiin tietoa studion tarvitsemasta palveluympäristöstä.

Kokeilujakso

Kokeilujakson ajankohtana oli 2.3-30.3.2017 keskimäärin kuusi tuntia päivä. Studio kokeilu toteutettiin Kärsämäen Pappilassa.

Osallistujat

Kokeiluun osallistui kolme henkilöä iältään 25-35 vuotiaita. Osallistujat olivat kaikki ammatillisen koulutuksen tai tutkinnon suorittaneita. Osallistujat eivät olleet yritystoiminnassa olevia, kaikilla oli yritystoiminnan kehittäminen ajankohtaista. Kokeiluun osallistuvat henkilöt eivät olleet Suomen kansalaisia, mutta pidempään Suomessa jo oleskelleita. Kahdella heistä oli kohtuullinen Suomen kielen taito, yhden osalta käytettävä kieli oli englannin kieli.

Kokeilu toiminnallisesti

Kokeilujakso jakautui käytännössä kolmeen osa-alueeseen.

1) Osallistujan osaamisen, palvelun tuotteistaminen ja ansaintalogiikan suunnittelu Jokaisen osallistujan kanssa kehiteltiin hänen osaamistaan ja vahvuuksiaan selkeästi kaupalliseksi, kilpailukykyiseksi tuotteeksi.

Osallistujien kanssa käytiin läpi ja kartoitettiin yritystoiminnan mahdollisuutta ja toimivuutta lähinnä liiketoimintasuunnitelman mukaisesti.

Osallistujien kanssa tehtiin tuotteiden/palveluiden hinnoittelu laskelmia, liikevaihto laskelmia sekä toimintaan liittyvien kulujen kartoitusta ansainta mahdollisuuksien selvittämiseksi.

2) Yritystoiminnan taloushallinto, verotus, vakuutukset sekä ilmoitusvelvoitteet Osallistujien kanssa opiskeltiin yritystoiminnan kirjanpitovelvollisuutta sekä tilinpäätöstä.

Tilinpäätöksestä muodostuvien asiakirjojen (tuloslaskelma ja tase) ymmärtämistä sekä hyödyntämistä yritystoiminnassa. Edellä mainittujen toimien/asiakirjojen kautta käsiteltiin sekä arvonlisäverotus, että tuloverotus asioita.

Yrittäjän vakuutusasioista käytiin läpi pakolliset eläkevakuutusasiat sekä vapaaehtoisten, mutta tärkeiden henkilövakuutuksien ja yritysvakuutuksien asiat. Selvitettiin yritystoimintaa kuuluvat ilmoitusvelvoitteet kaupparekisterille, vakuutusyhtiölle sekä verottajalle.

3) Yritystoiminnan käynnistämistoimia

Osallistujien kanssa laadittiin starttirahahakemuksia, yrityksen perustamisasiakirjoja sekä liiketoimintasuunnitelmia. Käytiin lävitse olemassa olevia rahoitusmahdollisuuksia.

Kokeilujakson päättyessä kahden osallistujan osalta tehtiin liiketoimintasuunnitelmat ja starttirahahakemukset. Yksi osallistujista työllistyi työsuhteeseen.

Kokeilun tarkoituksena on saada toimintamalleja jatkuvan kehittämisen ja yritystoiminnan tukemiseksi. Liiketoimintasuunnitelmat ja starttirahoitukset hoidettiin Nihakin yrityspalveluneuvonnan kautta.

On todettu olevan paljon ammattilaisia jotka jäävät työllistymättä kehittämisen tuen puutteesta tai väsymällä yksin tekemiseen vertaistuen ja opastuksen saatavuuden ongelmassa. Saatavilla oleva monitasoinen Studiotoiminta vastaa näihin tarpeisiin. Studio toiminta yksilölliset tarpeet huomioonottavana kehittämissympäristönä todettiin lisäävän työllistymistä yrittäjänä.

Kansainvälinen toiminta, kaikkine palveluineen tuo lisäarvoa monelle toimijalle.

Kokeilu oli kaikille avoin, ja palvelut järjestettiin osallistujille yhteisesti. Yksilöllistä yleiskonsultointia ei kokeilussa annettu yhtä päivää enempää. Studio kokeiluun osallistujille tarjottiin Nihakin perusyrittäjäpalveluita studion yhteydessä. Toimintaa on tarkoitus jatkaa myös jatkossa.

b. aikataulu

Hankkeen toteutusaika oli 01.05.2016 - 30.11.2017

c. resurssit

Ylivieskan seudun alueella toimi projektipäällikkönä Merja Haukipuro ajalla 5/2016-11/2017 90% työajalla.

Nivala-Haapajärvi seudun osahankkeen toteuttajana toimi Merja Öykkönen ajalla 5/2016-10/2017 75% työajalla.

Taidetyöpajaohjaajat, jotka toteuttivat hankkeen toimenpiteissä olevia taidetyöpajaosuuksia yhdessä projektipäällikön kanssa.

Aktivointitoimenpiteissä ei käytetty päivää enempää ulkopuolista konsultointia yhtäjaksoisesti.

Kokeilujakso ja taidetyöpajat toteutettiin hanketyöntekijöiden organisoinnilla ja tiedottamisen avulla ja nämä olivat kaikille osallistujille avoimia tilaisuuksia.

Palvelumuotoilussa ja taidetyöpajoissa käytettiin ulkopuolista ohjausta alle päivän kestäneissä ohjauksissa.

d. Toteutuksen organisaatio

Ylivieskan seutukuntayhdistys ry.

Osatoteuttaja Nivala-Haapajärven seutu NIHAK ry.

e. Kustannukset ja rahoitus

KUSTANNUSARVIO

YSK

Palkat	52 500 €
Ostopalvelut	12 500 €
FlatRate (24%) palkoista	12 600 €

NIHAK

Palkat selvityshenkilö (sis.sotu)	47 500 €
Ostopalvelut (seminaarit/asiantuntija-apu)	12 500 €
Ftat Rate (24 %) palkoista	11 400 €
Yhteensä	71 400 €

Kustannusarviot liitteenä YSK ja NIHAK

RAHOITUSSUUNNITELMA

Kunnan suora rahoitus hankkeeseen 5960 €

EU 62 580 €

Valtio 80 460 €

Hyväksytty yhteensä 149 000 €

f. Raportointi ja seuranta

Ylivieskan seutukuntayhdistys ry. toteuttaa raportoinnin yhdessä Nihak ry.n kanssa.

Ohjausryhmä mukana hankkeen seurannassa. Asiakirjat säilytetään Ylivieskan

seutukuntayhdistys ry.n ja NIHAK ry.n arkistoissa sekä TALENOMilla kirjanpidon

osalta. Loppuraportti on yhteinen. Hankkeen kehitystyö on ollut yhteistä, jolloin molemmat seudut voivat hyödyntää hankkeesta opittuja käytänteitä.

4.3 YHTEISTYÖKUMPPANIT

Ylivieskan seutukuntayhdistys ry. toteutti hankkeen yhdessä Nihak ry:n kanssa. Lisäksi yhteistyötä tehtiin Ylivieskan Kulttuurikeskus Akustiikan ja Ylivieskan kaupungin kulttuuritoimen kanssa, Kärsämäen kunnan sivistystoimen kanssa, Ylivieskan seudun kansalaisopiston kanssa ja Jokilaaksojen koulutusyhtymä Jedun kanssa opiskelijayhteistyössä.

4.4. TULOKSET JA VAIKUTUKSET

Näissä aktivointitoimenpiteissä annettiin tietoa yritystoiminnan aloittamisesta, luovuudesta ja osuuskuntayrittäjyydestä. Mahdollisuuksista tiedotettiin laajalti ja aloitusvaiheessa kaikilla halukkailla, jonka tiedotus tavoitti oli mahdollisuus osallistua kyseisiin tilaisuuksiin. Tapahtumapäivästä ja kokeilujaksosta tiedotettiin sosiaalisessa mediassa ja yhteyshenkilöiden kautta.

Luovilla aloilla yritysneuvonnan parissa esimerkiksi kädentaitajat ovat haasteellinen kohderyhmä. Heidän tuotteensa ja palvelunsa ovat monella toimijalla kiinnostavia, mutta ansaintalogiikka puuttuu. Kädentaitajien kohdalla yritysneuvonnassa kustannuslaskelmat kannattaa tehdä ensi huolellisesti, ennen kuin lähtee kokopäivätyökseen toteuttamaan toimintaa. Yritysneuvonnassa olin mukana kuuntelemassa aloittelevaa kädentaitajaa ja yritysneuvontaa antavaa tahoja, niin esimerkiksi hänen kohdallaan sanottiin suoraan, ettei korujen valmistamisella ole kannattavuutta. Aloittaville yrittäjille tai freelancereille tämän tyyppinen kommentti voi olla alkuvaiheessa latistava, vaikkakin palautteenantaja tahtoo realistisesti kertoa oman näkemyksensä tuotteesta/palvelusta. Samantyylinen eri taholta oleva kommentti tuli Saksassa yhdelle puukuksia valmistavalle taholle.

Näille pienemmille toimijoille ja alan kokeilijoille, innostuneesti tekeville tulisi olla jokin muu taho kuin perinteinen yritysneuvonta antamassa ohjausta ja innostamassa palvelun/tuotteen kehittämiseen. Osalla ei ole vielä resursseja perustaa yritystä, toiset haluavat työskennellä freelancerina tai osa-aikatoissa luovilla aloilla.

Kärsämäellä kokeilujakson päättyessä kahden osallistujan osalta tehtiin liiketoimintasuunnitelmat ja starttirahahakemukset. Yksi osallistujista työllistyi työsuhteeseen Kärsämäen alueella, toinen Ylivieskan alueelle ja osa freelancereista sai hankkeen aikana lyhytaikaisempia työsuhteita luoville aloille.

Kokeilun tarkoituksena oli saada toimintamalleja jatkuvan kehittämisen ja yritystoiminnan tukemiseksi sekä etsiä uusia kontakteja luovan alan osaajille.

Hankkeen aikana on todettu olevan paljon ammattilaisia, jotka jäävät työllistymättä kehittämisen tuen puutteesta tai väsymällä yksin tekemiseen vertaistuen ja opastuksen saatavuuden ongelmassa. Saatavilla oleva monitasoinen studiotointiminta ja ohjaava toiminta vastaisi näihin tarpeisiin.

Studiotointiminta yksilölliset tarpeet huomioon ottavana kehittämissympäristönä todettiin lisäävän työllistymistä yrittäjänä.

Kansainvälinen toiminta, kaikkine palveluineen tuo lisäarvoa monelle toimijalle. Ylivieskan seudun alueella aloittelevat yrittäjät saivat hankkeesta uutta kokemusta omaan työhönsä. Monelle luovan alan toimijoille ansaintalogiikan keskustelut antoivat pohjaa ja ymmärrystä hahmottamaan kuinka palvelua kannattaa hinnoitella. Projektipäällikkö kävi yhdessä taidetyöpajaohjaajan kanssa palvelun/tuotteen hinnoittelua, kannattavuuslaskelmia. Lisäksi osa heistä sai myös hankkeen jälkeen suoraan kontakteja tuotteensa/palvelunsa tilaajaan. Esimerkkinä kansainvälinen uusseelantilainen alueella vaikuttava kynäruiskumaalaja, joka järjesti itselleen omatoimisesti kontaktit isompaan tuotevalmistajaan ja sai tämän kautta uusia tilauksia. Taidetyöpajaohjaajista osa myös työllistyi visuaaliselle alalle, kuten eräs naispuoleinen ohjaaja, joka sai vahvuutta lähteä kehittämään omaa osaamistaan.

Studiokokeilun aikana todettiin olevan suuri tarve monitasoiselle kehittämissympäristölle, joka on helposti saavutettavissa sekä tarjoaa monen tason palveluita toimintaansa kehittävistä aina yrittäjätoiminnan tukemiseen asti.

Erittäin tärkeäksi todettiin toimivien tilojen tarve, joissa pääsee käynnistämään toimintaa ilman suuria investointeja. Studioissa tulee olla käytössä tämän päivän tekniikka tietoliikenne yhteyksineen sekä toimitila peruspalveluineen.

Virtuaalitodellisuuden käyttöönotto ja sen koulutus varsinkin suunnittelun ja muotoilun alalla todettiin tarpeelliseksi.

Ensimmäisenä tarpeena on tuki oman osaamisen tuotteistamisessa kaupalliseksi tuotteeksi, jossa studio voi tarjota ammatillista opastusta sekä vertaistukea.

Yritystoiminnan käynnistämisessä on tärkeitä yksilöllinen yritys- ja rahoitusneuvonta. Yritystoiminnan käynnissä ollessa on tarpeellista saada vertaistukea erilaisilta tekijöiltä yhteisössä sekä apua yritystoiminnan jatkokehittämiselle.

Oulu South Creassa keskityttiin aktivointitoimenpiteisiin ja osallistujat osallistuivat ryhmänä kokeilujaksolle ja taidetyöpajapäiviin.

Kärsämäellä Oulu South Crea selvitti myös asumispalveluiden tarpeita luovan alan toimijoille. Asumispalveluiden järjestäminen takaa elämän perusasioiden helpon järjestymisen jolloin voimavarat voidaan käyttää täysin oman yritystoiminnan kehittämiseen. Kärsämäellä on ollut jo vuosia toiminnassa kansainvälinen taiteilijaresidenssi, jonka toiminnasta on saatu käynnissä olevan hankkeen studio kokeiluun hyviä toimintamalleja.

Kansainvälinen toiminta Studiossa avaa toiminnalle uusia vientimahdollisuuksia sekä mahdollistaa ulkomaisten kehitys yhteisöjen kanssa studiotoimijoiden vaihtoa ja näin kansainvälistä yhteistyötä. Hankkeen aikana on jo voitu todeta ulkomailla oleva kiinnostus Suomen järjestäytyneessä yhteiskunnassa vakaissa ja turvallisissa oloissa järjestettävään kehittämissympäristöön.

Studiotoiminta vaatii sekä yksilöllisiä tiloja että yhteisöllisiä tiloja. Tällöin mahdollistetaan rauhallista tilaa oman yksityisten asioiden hoitoon ja kehittämiseen, yhteisölliset tilat tarjoavat verkostoitumista sekä sosiaalista kanssakäymistä työskentelyyn.

Studiossa tulee tarjota kv-palveluita, joissa autetaan kansainvälisiä toimijoita Suomen lakien vaatimissa rekisteröinneissä ja muissa viranomaistoiminnoissa. Kansainvälisen studion palvelutarjonnassa on kielikoulutus oleellinen osa toimivuutta, ulkomaalaisille suomen kielen perusosaamista ja suomalaisille kansainvälisten kielten hallitsemista. Eri kieliryhmien toiminta studiossa tarjoaa samalla hyvää kielikylyä kotimaisille toimijoille. Käännöspalveluiden tarjoaminen molempiin suuntiin tuo tarvittavaa lisäarvoa kansainväliselle studiotoiminnalle.

- Hanke antoi osallistuneille realistisemmän käsityksen yritystoiminnan kannattavuudesta.
- Studion yhteiskehittämistilan toimintamalli on hyvä. Se tuo yrittäjät lähemmät yrityspalveluita, jolloin he myös käyttävät palveluita todennäköisemmin. Palveluiden käyttö nopeuttaa yrityksen asioiden etenemistä.
- Kärämäen Studio kokeilusta saatiin kokemusta yhteiskehittämistoimintamallista, jossa yritykset tukevat toisiaan.
- Hankkeen aikana todettiin, että Kärämäen Studio kokeilu oli osallistujille mieleinen ja hyödyllinen kehittämissympäristö.
- Kärämäen ”Luovalle Studiolle” tehtiin viestintä-/toimintastrategia, jotta hyvät kokemukset ovat helpommin hyödynnettävissä ja monistettavissa muille alueille.
- Todettiin, että ”yhteiskehittämistila” -konsepti madaltaa kynnystä yritystoiminnan aloittamiselle. Matalat toimistotilakustannukset mahdollistavat yritystoiminnan aloittamisen ja lisää menestymisen mahdollisuuksia.
- Yhteiskehittämistilat mahdollistavat mikroyrittäjälle työyhteisön ja vertaistuen, joka parantaa yrittäjän työssäjaksamista.
- Freelancereiden työtilaisuuksia ja kontakteja syntyi hankkeen kautta ja tämän jälkeen kontaktit myös säilyivät.
- Kulttuuripuolen osaaminen toiminta-alueella monipuolistui ja uudet luovan alan osaajat saivat tarttumapintaa myös kaupungin kulttuuripuoleen.

- Luovan alan toimijoiden merkitys ja arvostus alueella vahvistui Oulu South Crea - Kulttuurituotannon ja luovien alojen aktivointihankkeen myötävaikutuksella.

5. Esitykset jatkotoimenpiteiksi

Studiotoiminnassa luodaan yhteyksiä yrityssijoittajiin ja opastetaan rahoituspalveluissa sekä saatavilla olevien tukien hakemisessa ja hyödyntämisessä. Tehdään yhteistyötä muiden hankkeiden, kuten kv- hankkeet, maahanmuutto, kotouttamishankkeet. Tehdään yhteistyötä alueella koulutusta tarjoavien tahojen kanssa kuten ammatilliset oppilaitokset, kansalaisopisto sekä ulkomaalaiskoulutus verkosto.

Lisäksi luovien alojen aktivointihanke aktivoi alueen seudullisia toimijoita hakemaan uusia luovan alan hankkeita.

Hankkeen avulla toimijat ovat heränneet alueella luovan alan merkityksellisyyteen ja arvostus luovan alan tekijöitä kohtaan on lisääntynyt ja heille on lähdetty hakemaan myös uusia kulttuuripuolen avustuksia ja yrityspalveluissa on aktivoitu pyytämään luovan alan toimijoita palvelun piiriin. Toivon mukaan jatkossa myös luovan alan pienet toimijat ja freelancerit (jotka eivät ole vielä yrittäjiä) pääsevät itse vaikuttamaan hankesisältöön ja saavat myös omaa työtään kehitettyä edelleen hanketoiminnan avulla. Ylivieskan seudulla taidetyöpajoja hyödynnetään jatkossa Kulttuuristartti - Luovat kokeilut hankkeessa, joka on kulttuurin ja hyvinvoinnin yhdistämiseen keskittyvä hanke. Nihakin alueella toimii Luovat ratkaisut hanke, joka tarjoaa yrityksille mm. luovan alan koulutuksia.

6. Allekirjoittajat ja päiväys

Ylivieskassa 15.1.2018

Merja Haukipuro
Hallinnoijan edustaja

Timo Kiema
Seutujohtaja

LIITTEENÄ MATKARAPORTIT

LINKISSÄ VIDEOTALLENNE OULU SOUTH CREA-hankkeesta

https://drive.google.com/file/d/1fQ_y6Lh3aCQ_w0kRmlv8NlyEvzZxUJTa/view?usp=sharing

RAPORTIN LAATI: MERJA HAUKIPURO

NIHAKIN OSUUS: MERJA ÖYKKÖNEN, TUOMAS ANTTILA